

Nytårstale 2013

Kuupik Vandersee Kleist, formand for Naalakkersuisut

Kære medborgere, kære alle som er i Grønland.

I morges vågnede vi op til et helt nyt år. Mørkets tid er omme. Jeg ønsker alle alt godt i det nye år.

Jeg håber at juledagene har været fredelige og givet sindet og kroppen nye kræfter, som vi kan stå imod med overfor de udfordringer det nye år vil bringe med sig.

Mange tak for året der gik og dagene det bragte med sig.

Et skelsættende år

Året 2012 vil blive husket som et særligt år i vores historie, et år som blev skelsættende.

Ønsket om at Grønland skulle udvikle sig industrielt og økonomisk har været drøftet i rigtig mange år og vejen har været lang og udfordringerne har været store. Året 2012 blev det år, hvor der for alvor blev taget politiske skridt for at opfylde dette ønske.

Her tænker jeg selvfølgelig på den rammelov der blev vedtaget i Inatsisartut den 7. december, en lov der skal regulere fremtidens storskala aktiviteter på råstof- og industriområdet. Loven giver rammerne for en helt nødvendig udvikling af vores økonomi.

Vi arbejder til hver en tid for at sikre at det grønlandske samfund får størst mulig udbytte af de forhåbentlig kommende råstof- og storskala projekter. Vi ved at vi med den nuværende lovgivning har et godt udgangspunkt for at sikre vores råstofindtægter. Samtidig er det nødvendigt, at vi konstant bruger den bedste tilgængelige viden for at sikre, at Grønland ikke går glip af indtægter i fremtiden. Derfor har Naalakkersuisut besluttet, at nedsætte en international ekspertgruppe, der løbende skal rådgive Grønland i, hvordan Selvstyret sikrer den bedst mulige kontrol af sine indtægter.

2012 var også året, hvor Naalakkersuisut fremlagde sin 2025 plan: "Vores fremtid – dit og mit ansvar", hvor vi kommer med et bud på, hvordan vi sikrer et stærkt Grønland i fremtiden, hvor der også bliver råd til velfærd. Uanset om vi

udvikler nye industrier er det nemlig nødvendigt, at vi gennemfører reformer for at sikre, at der økonomisk bliver råd til velfærd i fremtiden. Derfor var 2012 også året, hvor trepartsdrøftelserne begyndte med arbejdsmarkedets parter og organisationer. Jeg vil gerne takke for dette samarbejde.

2012 blev præget af andre vigtige politiske skridt.

Det var meget glædeligt for nyligt at konstatere at væksten i arbejdsløsheden ikke alene er standset, men også at antallet af arbejdsløse er begyndt at falde. Det er også et positivt tegn på at vores økonomi er styrket.

Men det er ikke nok. Vi mangler stadigvæk nye arbejdspladser, og derfor vil Naalakkersuisut i 2013 forstærke indsatsen med beskæftigelsesplanen og aktivere Beskæftigelsesrådet.

De gode afsætningspriser for fisk og skaldyr har lykkeligvis holdt niveauet, det har skabt mulighed for genåbning af enkelte fiksefabrikker, hvilket igen har betydet en voksende indtjening set over de seneste 4 – 5 år.

Vi har haft et godt og frugtbart samarbejde med kommunerne og KANUKOKA i det forløbne år. Vi er glade for de gode resultater der er skabt på erhvervsområdet, og vil rose kommunerne for at fokusere på bæredygtighed i deres udviklingsarbejde.

En anden væsentlig årsag til at året 2012 blev skelsættende, er at Grønland har fået en ny og væsentlig rolle i det internationale samfund. 2012 blev året hvor Grønland fik sit globale gennembrud.

Overgangen til et bæredygtigt fiskeri

Reformerne på fiskeriområdet både hvad angår lovgrundlaget og forvaltningen er ikke tilendebragt endnu – men det skal gøres færdigt. Vi påtænker at gennemføre de resterende nødvendige tiltag i løbet af i år 2013.

Det er nødvendigt til stadighed at arbejde for at få skabt en fælles forståelse af situationen indenfor fiskerierhvervet. Der er stadig områder, hvor vi har behov for tilbundsgående drøftelser, for at finde frem til løsninger der er tilfredsstillende for alle parter.

Vi vil fortsætte vores arbejde i en tæt dialog med fiskeriorganisationerne, arbejdstagerne og arbejdsgiverne, samt andre relevante aktører i erhvervet.

En bedre udnyttelse af landets resurser

Efter en årrække med intenst arbejde for reformer i fiskeriet, er turen nu kommet til fornyelse i landbruget.

En stor del af fåreholdernes bygningsmasse er forældet, ligesom deres maskiner. Nogle fåreholdere kan akkurat holde skindet på næsen, men der er behov for alle, hvis vi vil udvikle landbruget.

Vi har derfor nedsat en landbrugskommission som skal give bud på de kommende års udvikling.

Kommissionen skal bl.a. anbefalinger til:

- 1) Økonomisk selv bærende og moderne landbrug,
- 2) Et landbrug som bidrager mærkbart til vores selvforsyning af fødevarer, ikke kun med kød men også med grøntsager.

Kommissionen skal arbejde grundig hele 2013 og skal til Naalakkersuisut og Inatsisartut fremlægge sin betænkning foråret 2014. Det er målet, at de økonomiske dele skal indarbejdes i finanslovsforslaget for 2015.

Jeg skal yderligere nævne at vi intensivt arbejder for at opdyrke alternative markeder for vores produkter fra havet, fortrinsvis sælskind. Vi har meget positive forhåbninger til de nye kontakter vi har knyttet i Kina og Sydkorea. Der er god grund til at dyrke de asiatiske markeder, globalt set er det der, hvor den økonomiske vækst er i gang.

Grundlaget for vores udvikling

Der er en række nye love der træder i kraft i dag, den 1. januar, blandt andet nogle love vedrørende folkeskolen og vores uddannelsessystem.

Jeg vil her fremhæve de nye bestemmelser vedrørende børn i førskolealderen.

For at give førskolebørnene en så god start som muligt, vil alle 3-årige blive undersøgt af en pædagog og en sundhedsplejerske og alle 5-åriges skoleparathed vil blive testet.

Folkeskolen bør være endnu bedre. Vi skal være bedre til at gennemføre de allerede igangværende tiltag, og vi skal blive bedre til at vejlede. Vi skal huske på at, at rigtig vejledning og opbakning på rette tidspunkt, kan få enorm betydning især for vores børn og unge.

Jeg vil benytte lejligheden til at rose NAKUUSA Youth forum. Vi vil bl.a. huske året 2012 for sloganet ”suli anaanamik, suli ataamik” (mere mor, mere far). I kom som en frisk brise, I åbnede vore øjne og jeg er ikke tvivl om at jeres opråb vil gælde mellem fjeldene i lang tid.

Det er mit inderlige håb, at mange flere af jer vil tage en uddannelse, end generationen før jer, når I når den alder. For at nå det mål, er vi i fuld gang med at opføre flere kollegiepladser, samtidig med at flere uddannelsesinstitutioner bliver udvidet.

Tiden kræver at vi lærer andre sprog og lærer andre kulturer at kende, derfor vil vi gøre det nemmere at tage på sprogrejser og komme på efterskoleophold. Vi håber at mange vil benytte sig af mulighederne.

Jeg vil også her nævne, at det er blevet mærkbart, at befolkningen tager mere ansvar for deres egen sundhed. Også hvad angår at skabe bedre kår for deres familier, er der flere og flere, som kommer i behandling, for derved at komme ibland samfundslivet, de skaber stolthed og fortjener respekt. I er rollemodeller.

Det gælder fremtiden

Naalakkersuisut prioriterer i sit arbejde uddannelse, beskæftigelse og velfærd, områder som helt nødvendigt stadig bør styrkes.

Målet er en ungdom som udnytter sine muligheder, varige arbejdspladser og et samfund som hviler på principperne om solidaritet og samarbejde.

Vi skal som det første arbejde for en yderligere sænkning af arbejdsløsheden. Vi samarbejder her med kommunerne, forbundene og de private selskaber. Vi har store forhåbninger til beskæftigelsesplanen, som gælder indtil 2018.

For det andet skal vi udbrede bygge- og anlægsopgaverne til hele landet. Som vi ved er der stadig stor mangel på boliger, især i Nuuk. Så der er ingen tvivl om at 2013 også bliver et travlt år på bygge- og anlægsområdet.

For det tredje håber vi at der bliver åbnet for mineraludvinding ved Qeqertarsuatsiaat og Killavaat Alannguat. Det er sandt at vort land råder over mange mineralske rigdomme, men så længe de ligger i jorden og så længe de ikke bliver udnyttet, er de til ingen verdens nytte.

For det fjerde, er vi i gang med at kvalificere beslutningsgrundlaget for anlæggelse af nye landingsbaner og havne, så Inatsisartut kan tage de vigtige beslutninger. Det er et omfattende og kompliceret arbejde, hvor de relevante parlamentariske udvalg skal inddrages.

Vedrørende opgaver indenfor persontrafik og fragt er planlægningen af udvidelsen af Nuuk havn og forberedelserne til anlæggelse af lufthavn i Qaqortoq, 2 opgaver, som er mest fremme i vore prioriteringer i denne tid.

For det femte, vil vi være med til at forny befolkningens deltagelse i demokratiet. Siden etableringen af storkommunerne, er der sket store ændringer i samarbejdet mellem myndigheder og befolkning, derfor vil vi prioritere at søge løsninger som styrker nærdemokratiet.

Vore værdier

Jeg opfordrede i min nytårstale sidste år alle til at involvere sig mere i samfundsdebatten.

Den opfordring er blevet godt modtaget. Der har i det forløbne år alle steder været udfoldet en meget levende debat. Det er meget positivt at så mange giver deres mening til kende.

Men jeg synes dog der er et men, ved den måde vores debatkultur har udviklet sig på. De verbale slagsmål har taget overhånd – især blandt folkevalgte. Det er ikke acceptabelt, at de politiske budskaber drukner i en stadig skarpere magtkamp. Det er ikke acceptabelt at folk føler sig truede på grund af deres holdninger og meninger. Det er ikke sundt for debatten.

Med de kommende valg, til alle folkevalgte forsamlinger i år for øje, er det mit inderlige håb at valgkampene kommer til at dreje sig om politik og at vi ikke falder for fristelsen til at nedgøre vore modstandere.

Vi må insistere mere på vores fælles værdier, som f.eks. ligestilling, vores behov for samarbejde og udvise imødekommenhed overfor vore medmennesker.

Jeg vil her benytte lejligheden til at citere et digt jeg holder meget af. Digtet er ”Naammanngilarmi ai” (”Det er ikke nok, ai”) af Frederik Kristensen, Kunngi.

*Et folk i bevægelse
må have troen på,
at hindringer på vejen,
kan overvindes.
Vore efterkommere
skal gives den styrke
det kræver
at løfte i flok
til fælles gavn*

*Rejs dig – stå ved min side
gå sammen med mig
Du, som har styrken.
Dit land vil fornys,
og kræver
styrke, mod og vilje
af sit folk i bevægelse*

Og videre:

*At drømme drømmen
om fremtiden,
at håbe på en
lysere fremtid.
At bruge kræfterne
med fornuft,
at bruge visdom og viden
er vores pejlemærker
- det er vejen frem.*

Mit ønske for 2013 skal derfor være at vi bruger året på at tale om vores fælles værdier og prøver at efterleve dem.

Afslutning

Denne valgperiode er snart slut. Vi har i vores udvikling som samfund nået et helt afgørende stadie. Hvis vi skal leve op til vores ansvar, skal vi tage nye skridt til sikring af vores fælles fremtid. Vi skal have modet til at gøre op med vaner, forestillinger og tabuer, som ikke bidrager positivt til de kommende generationers fremtid. Der er ikke andre end os til at tage beslutningerne. I en tid og i en verden, hvor vi som beboere af denne klode, synes at dele en mere og mere fælles skæbne, skal vi selv afgøre, hvilken vej vi vil gå. Hvis vi ikke selv vil, hvis vi ikke har modet og hvis ikke vi selv tager ansvaret, er det tilfældighederne og verden udenfor Grønland der kommer til at bestemme vores fremtid.

Kære landsmænd, det er nu at vi overfor os selv og vores omverden skal vise at vi har viljen og evnerne til at sikre en bedre fremtid end den fortid vi forlader.

Jeg vil takke alle vi har mødt og alle som vi har arbejdet sammen med i det år som sluttede i går. Tak fordi I gjorde vores liv rigere. Specielt vil jeg sige tak til vore ældre medborgere, at de, selvom der i årene kan være prøvelser, er med til at give råd og bakker op; og til vores ungdom og deres børn vil jeg opfordre til at benytte alle mulige tider til at drage omsorg for de ældre; det kan give meget mening, at drikke kop kaffe sammen.

Jeg takker alle jeg ikke har nævnt i denne nytårstale og beder om tilgivelse fordi du ikke blev nævnt. Må 2013 bringe fremskridt og sundhed for os alle.

Jeg ønsker alle et godt og velsignet nytår.

Kuupik V. Kleist
Formand for Naalakkersuisut

For yderligere information kontakt pressekoordinator Juaaka Lyberth

Toqq/direkte 34 51 61

Mobil nr. 54 78 28

e-mail: Juaa@nanoq.gl